

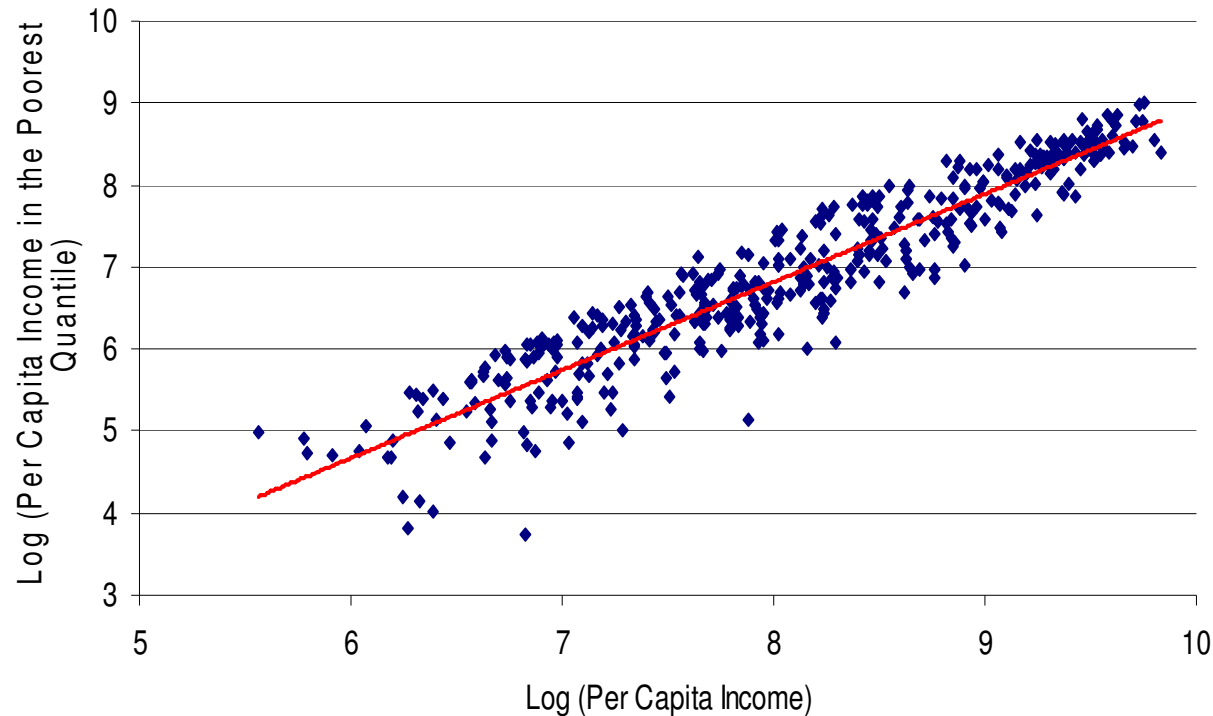
Ile dzieli Polskę od cudu gospodarczego?

Andrzej Rzońca Jeremi Mordasewicz

Warszawa, 13 listopada 2007 r.

1. Komu służy wzrost gospodarczy?

W dłuższym okresie dochody osób najbiedniejszych podążają za rosnącymi przeciętnymi dochodami w gospodarce

Zależność między poziomem dochodu na głowę a dochodem uzyskiwanym przez 20 proc. najbiedniejszych obywateli.

1. Komu służy wzrost gospodarczy?

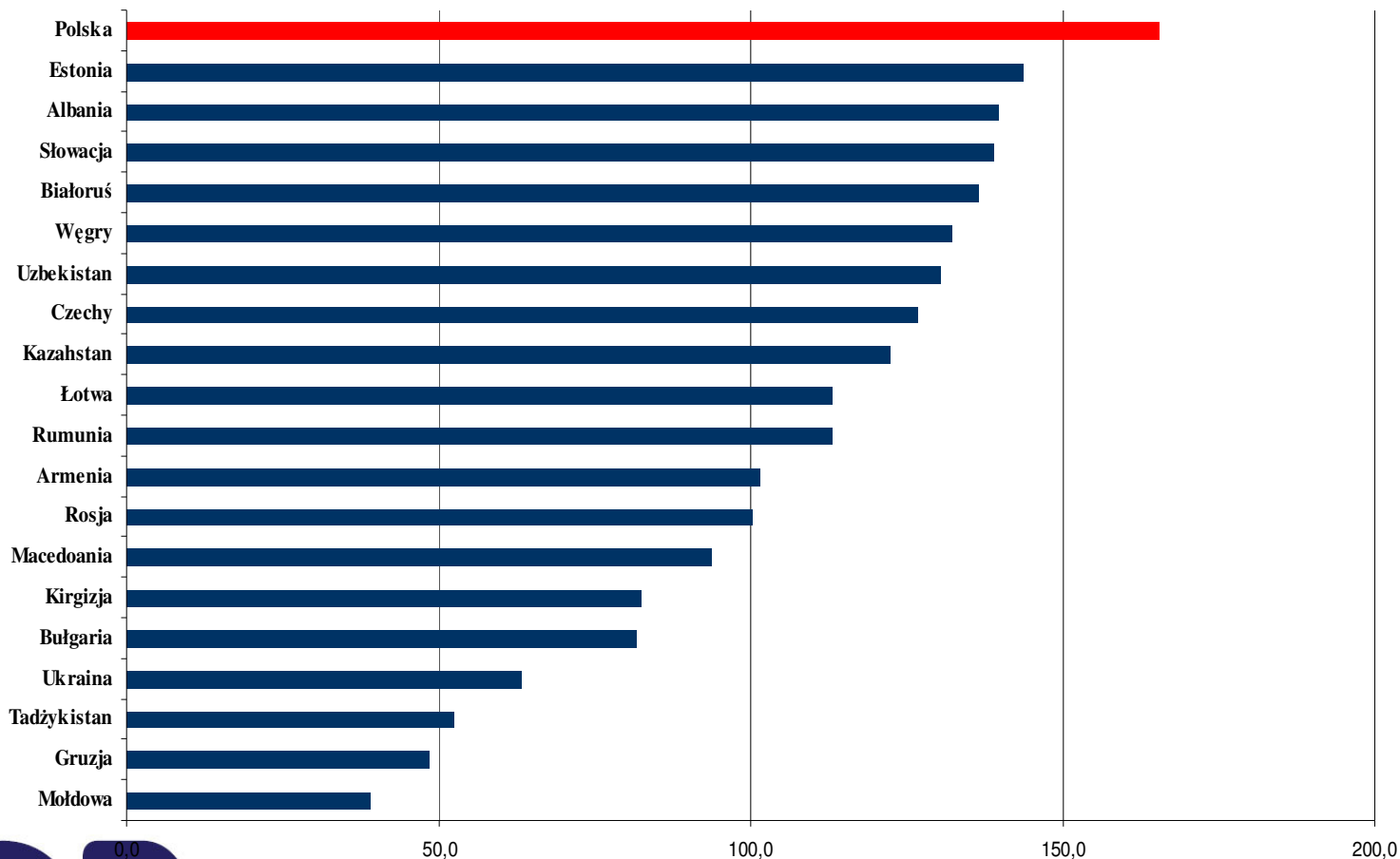
- **Gdyby, z jednej strony, nierówności dochodowe, a z drugiej strony, tempo wzrostu gospodarki zmniejszyły się w naszym kraju do poziomu występującego w krajach skandynawskich, to przeciętny dochód uzyskiwany przez 20 proc. najuboższych wzrósłby o 49 proc. w ciągu 10 lat, 81 proc. w ciągu 20 lat, 121 proc. w ciągu 30 lat i 169 proc. w ciągu 40 lat;**
- **Gdyby zarówno nierówności dochodowe, jak i dynamika rozwoju zwiększyły się do poziomu obserwowanego w tygrysach azjatyckich, wtedy dochody najbiedniejszych wzrosłyby o 33 proc. w ciągu 10 lat, 121 proc. w ciągu 20 lat, 269 proc. w ciągu 30 lat i 514 proc. w ciągu 40 lat.**

1. Komu służy wzrost gospodarczy?

- Spośród 20 proc. ludzi o najniższych dochodach w Stanach Zjednoczonych w 1975 roku, w 1991 roku mniej niż 3 proc. nadal znajdowało się w tej grupie, a 39 proc. przeszło do grupy osób o najwyższych dochodach.
- W Polsce, spośród 50 najbogatszych z listy „Wprost” za 1990 rok, w br. tylko 10 osób nadal znajdowało się na liście 100 najbogatszych.

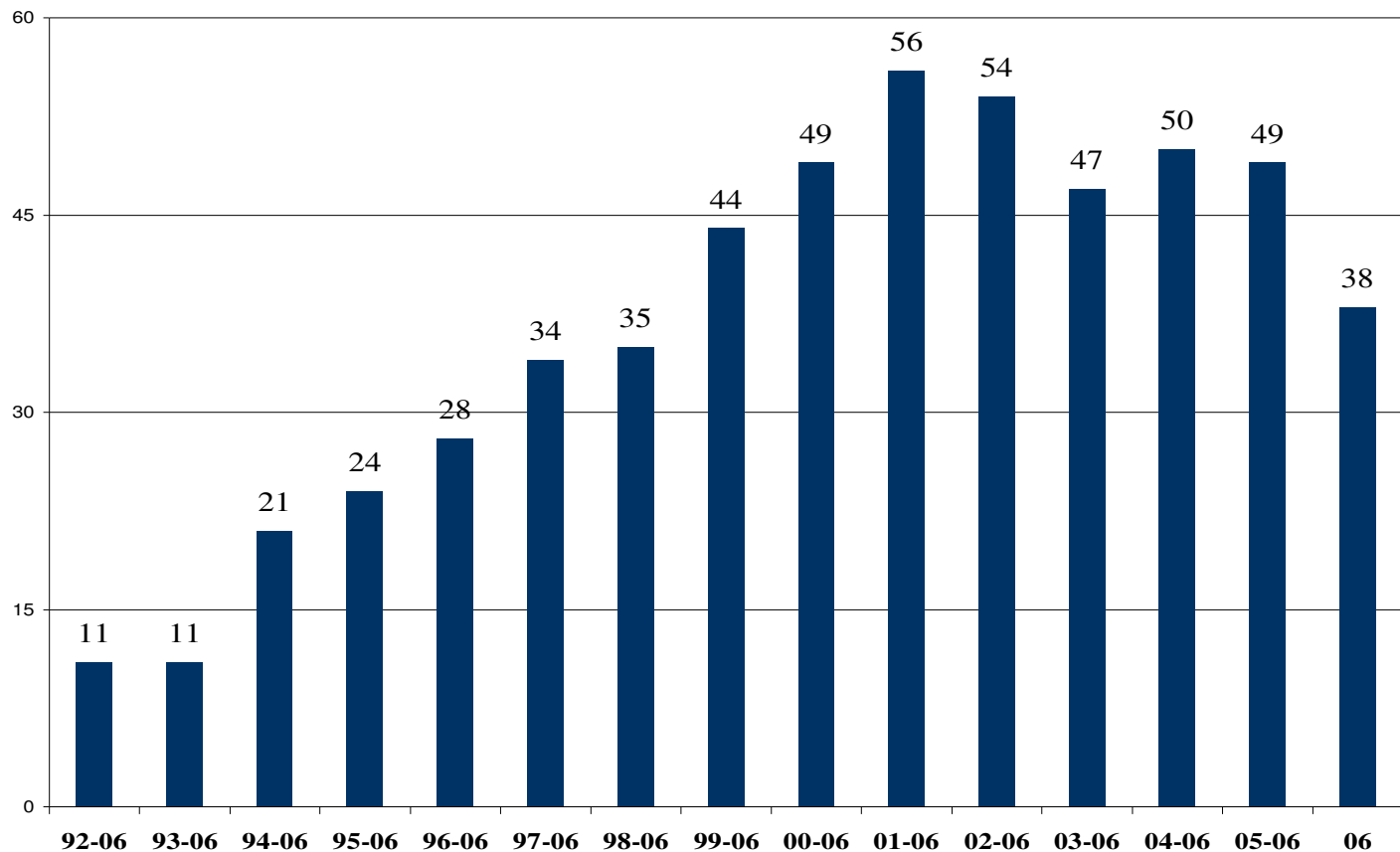
2. Jak rozwijała się wolna Polska?

W żadnym kraju posocjalistycznym nie udało się do końca 2006 roku równie silnie zwiększyć produkcji w stosunku do 1989 roku co w Polsce

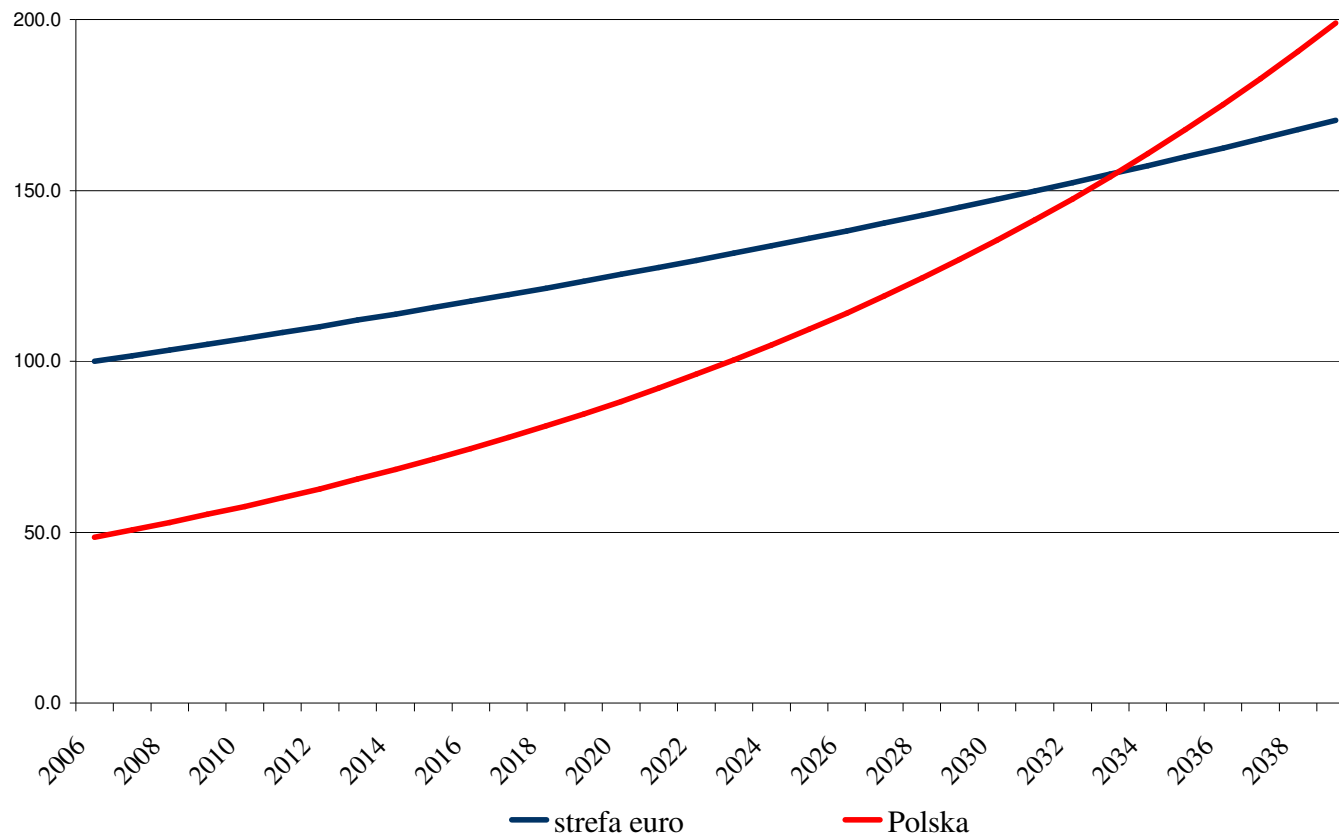
2. Jak rozwijała się wolna Polska?

Spośród 154 państw na świecie jedynie 10 rozwijało się w ostatnich 15 latach szybciej niż Polska

2. Jak rozwijała się wolna Polska?

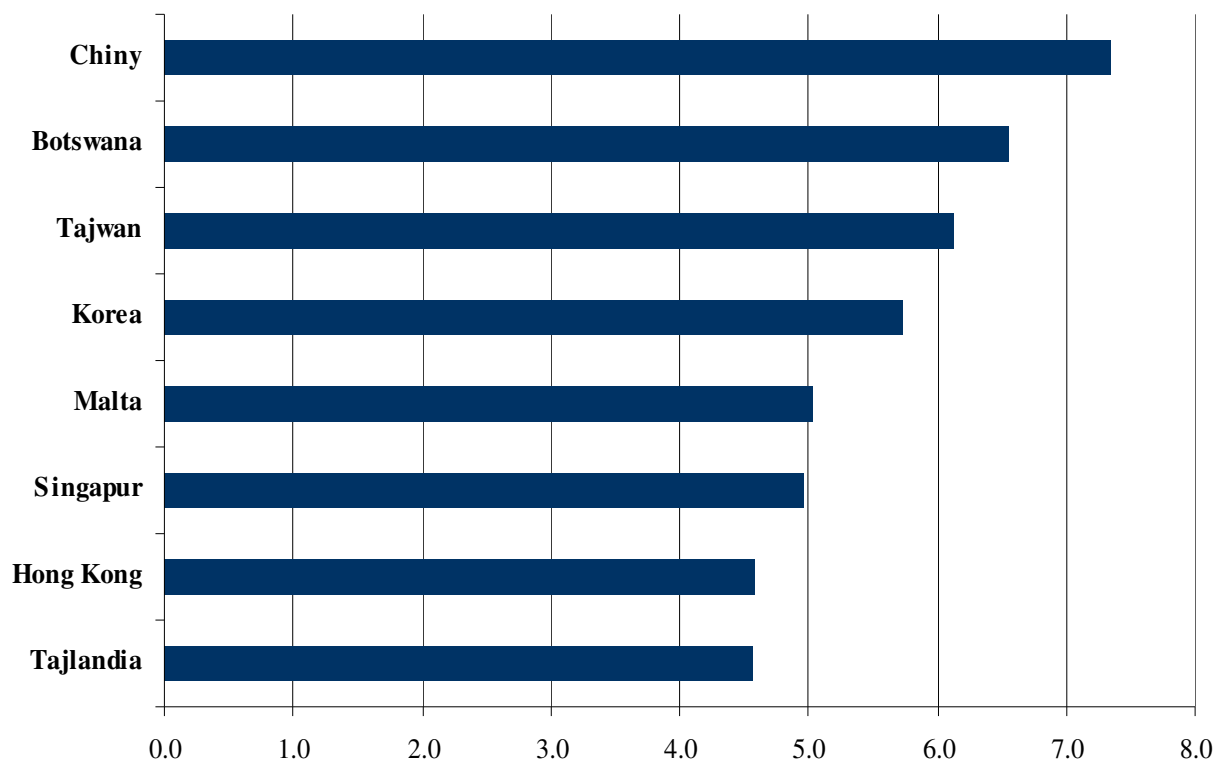
Przy tempie wzrostu z ostatnich 15 lat osiągnęlibyśmy obecny dochód na mieszkańca w strefie euro po 16 latach

PKB na mieszkańca (strefa euro = 100)

2. Jak rozwijała się wolna Polska?

Utrzymanie dynamiki rozwoju z ostatnich 15 lat przez następne 16 lat (nie mówiąc już o 26 latach) nie będzie łatwe.

Państwa o przeciętnym tempie wzrostu w latach 1972-2004 wyższym niż 4,4 proc.

3. Skąd się bierze wzrost gospodarczy?

Za mało Polaków pracuje:

- **wśród osób w wieku 15-24 lata jedynie 24,0 proc., a w Irlandii 48,0 proc.**
- **wśród osób w wieku 25-54 lata 71,8 proc., natomiast w Irlandii 78,4 proc.**
- **wśród osób w wieku 55-64 lata tylko 28,1 proc., a w Irlandii 53,4 proc.**

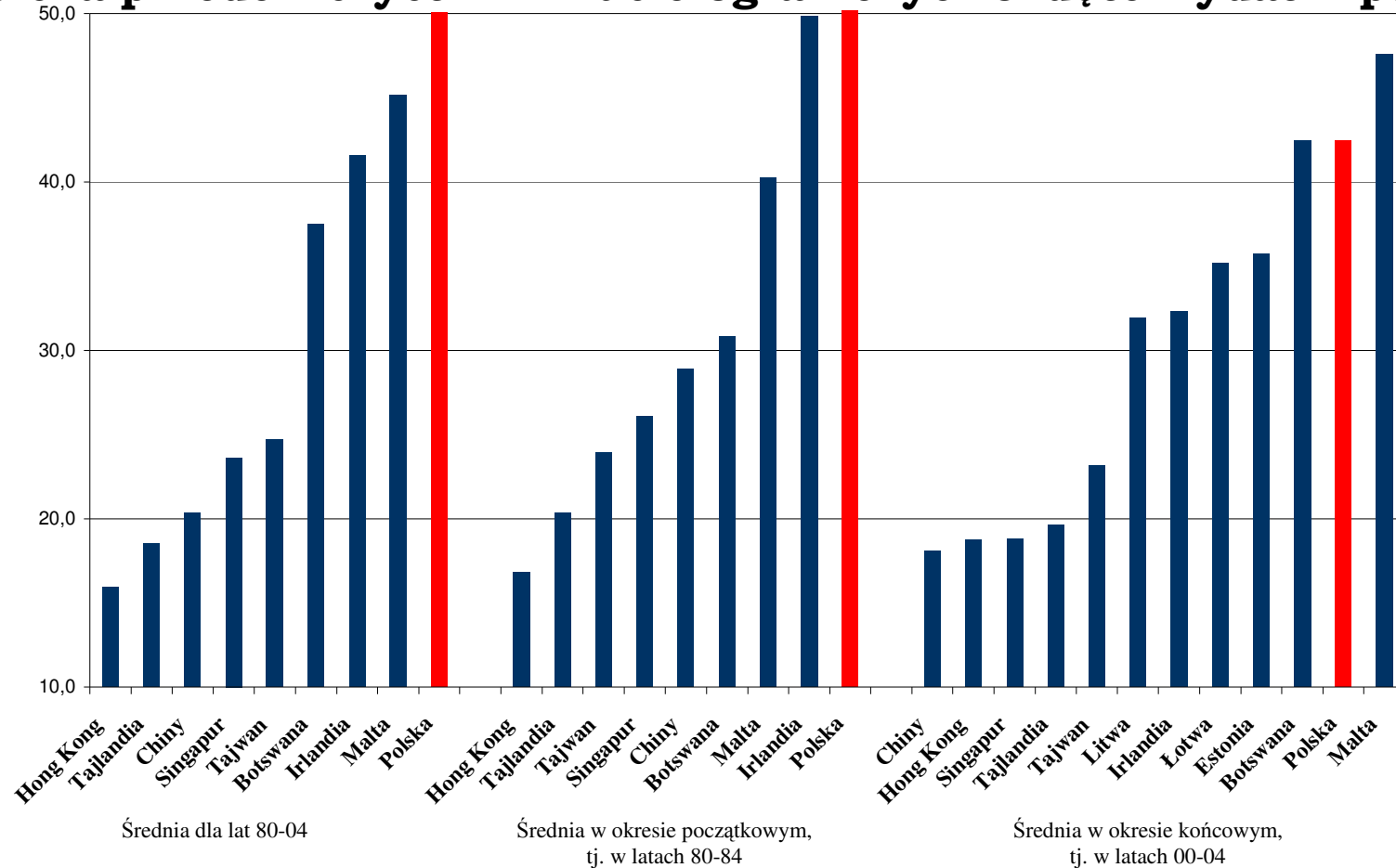
3. Skąd się bierze wzrost gospodarczy?

Gdyby w ciągu 16 lat udało się nam:

- podnieść wskaźnik zatrudnienia o taką samą wartość, a jaką udało się go zwiększyć w Irlandii w latach dziewięćdziesiątych, to wyłącznie z tego powodu luka w PKB na mieszkańca między Polską a krajami strefy euro zmniejszyłaby się o grubo ponad 20 proc.;
- skłonić jedną trzecią Polaków pracujących w krajach Unii Europejskiej do powrotu i podjęcia pracy w Polsce, to luka ta zmniejszyłaby się o kolejne ponad 3 proc.;
- podnosić stopę oszczędności tak samo jak w Irlandii w latach 1985-2000, to wyłącznie z tego powodu luka w PKB na mieszkańca między Polską a krajami strefy euro zmniejszyłaby się o około 12,5 proc.;
- stworzyć dla jednej piątej pracujących w rolnictwie miejsca pracy poza rolnictwem, podobnie jak to się stało w Irlandii w latach dziewięćdziesiątych, to wyłącznie z tego powodu luka w PKB na mieszkańca między Polską a krajami strefy euro zmniejszyłaby się o około 3 proc.

4. Co musimy zmienić?

**Aby nadal szybko się rozwijać,
Polska przede wszystkim musi ograniczyć rozдутe wydatki publiczne**

4. Co musimy zmienić?

Receptą na chorobę finansów publicznych w Polsce może być zahamowanie wzrostu wydatków. Zgodnie z nową regułą, wydatki publiczne mogłyby rosnać:

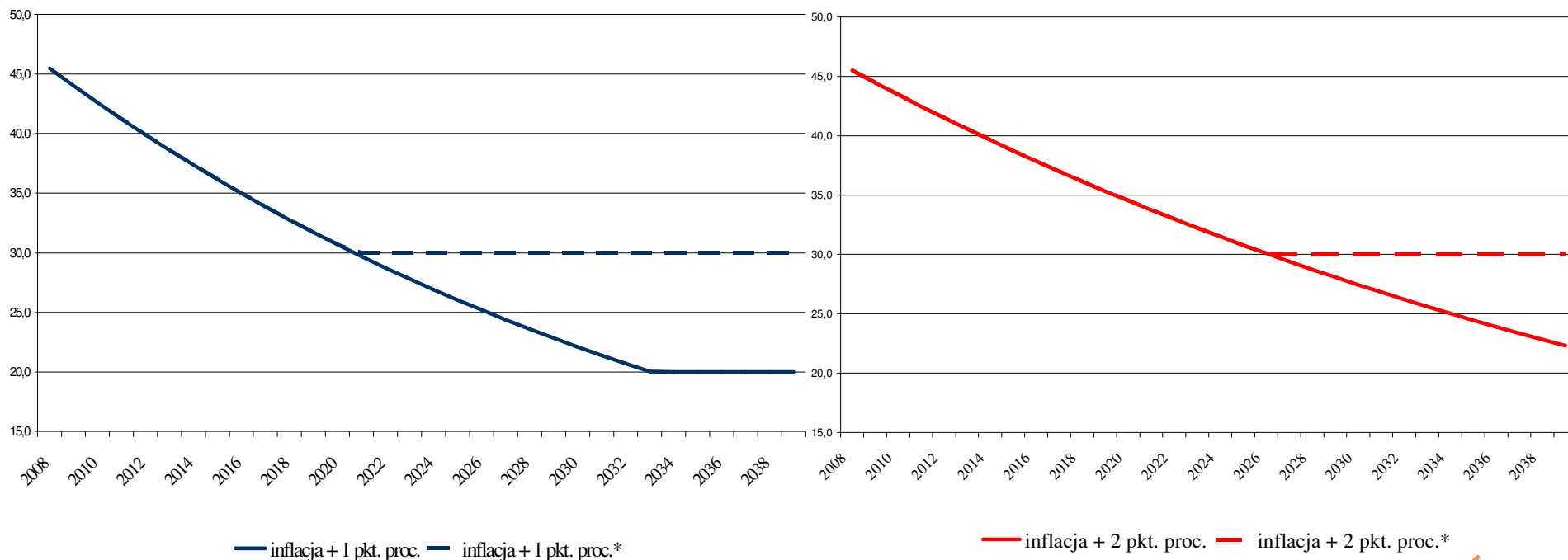
- **w tempie 1 pkt proc. ponad cel inflacyjny, a po osiągnięciu pożądanego poziomu przez ich relację do PKB w tempie wzrostu nominalnego PKB sprzed 3 lat**

- **albo w tempie 2 pkt proc. ponad inflację**

4. Co musimy zmienić?

Pożądany poziom wydatków publicznych mógłby wynosić np.:

- 30 proc. PKB (badania Taziego i Schuknechta; Irlandia);
- 20 proc. PKB (tygrysy azjatyckie)

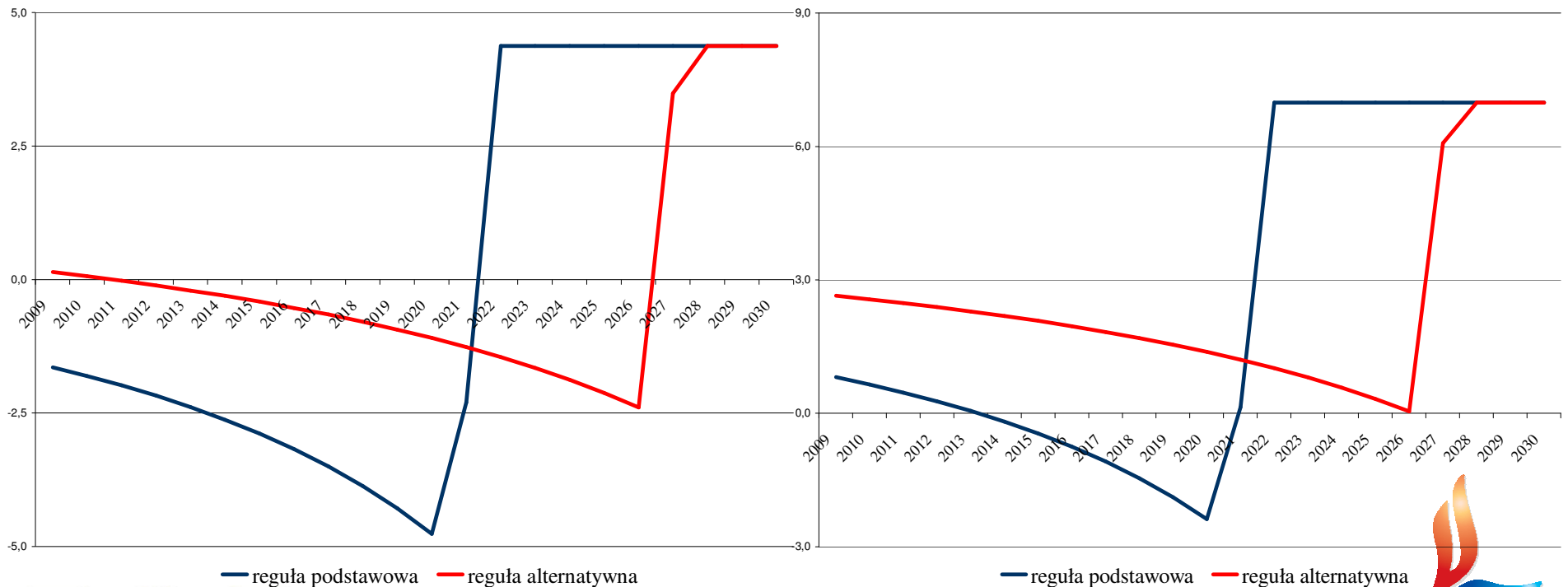

Reguła podstawowa (cel inflacyjny + 1 pkt proc.)

Reguła alternatywna (cel inflacyjny + 2 pkt proc.)

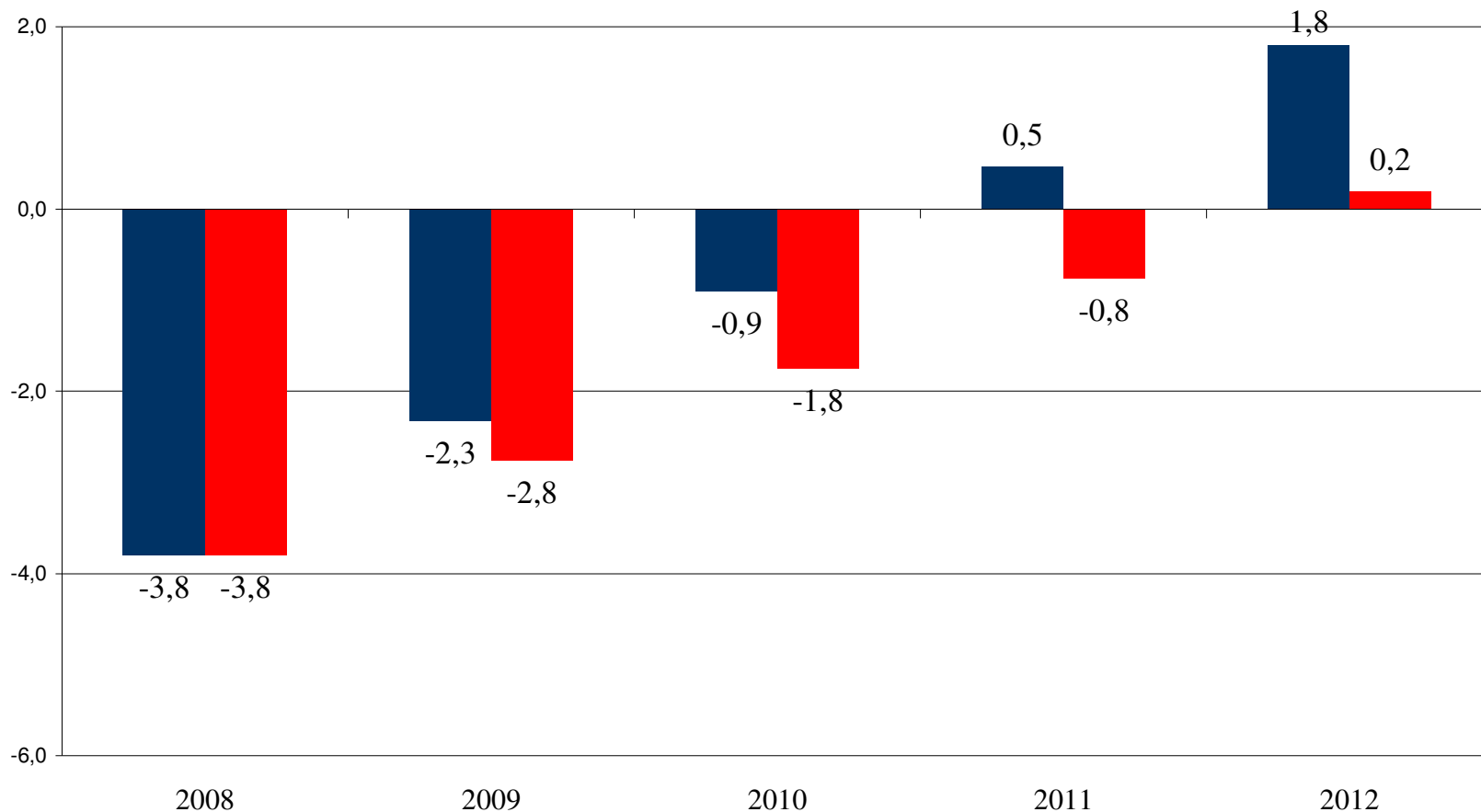
4. Co musimy zmienić?

Gdyby wydatki na podstawowe funkcje państwa i wydatki prorozwojowe miały przez cały czas rosnać w tempie nominalnego PKB, wtedy pozostałe wydatki musiałyby w niektórych latach być ograniczane nawet w ujęciu nominalnym

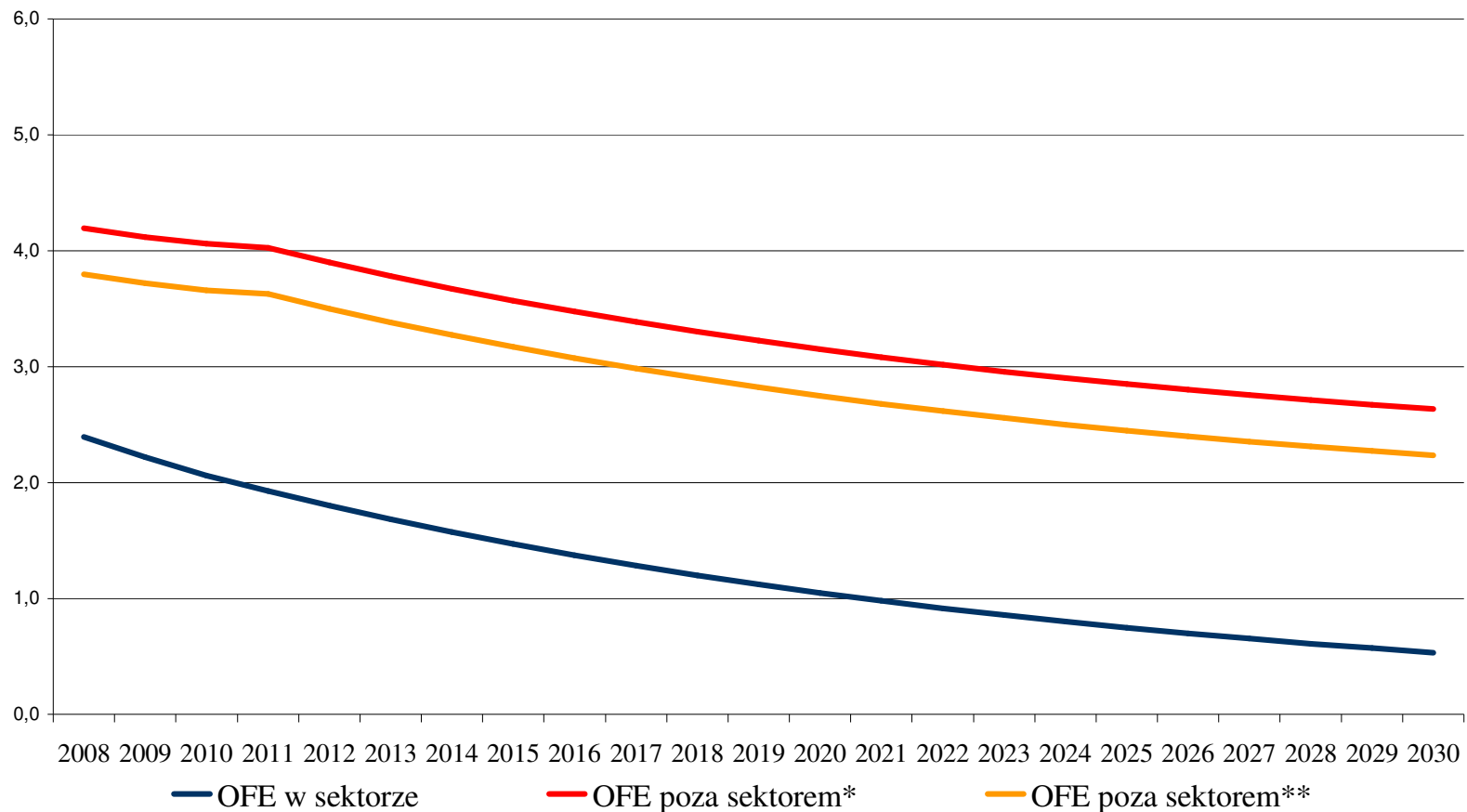
4. Co musimy zmienić?

Reguła pozwoliłaby szybko usunąć deficyt z finansów publicznych...

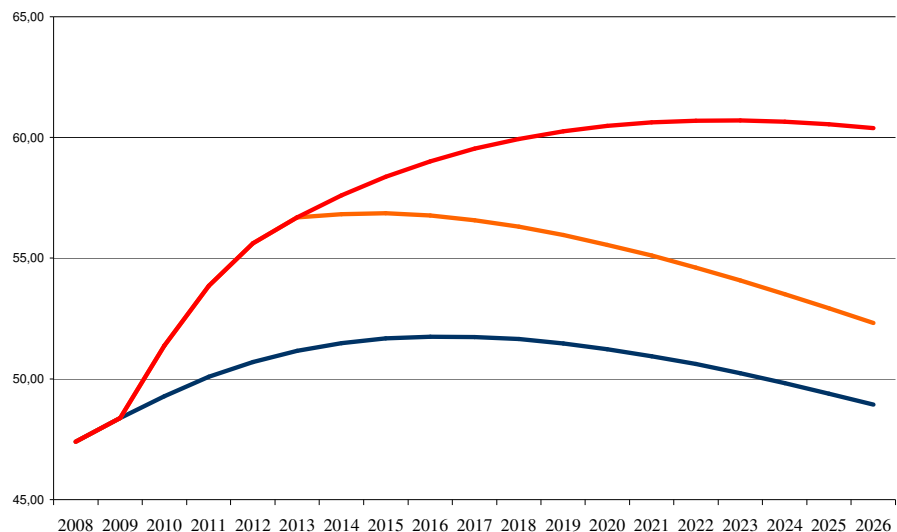
4. Co musimy zmienić?

M.in. to odróżnia ją od obecnej tzw. kotwicy budżetowej

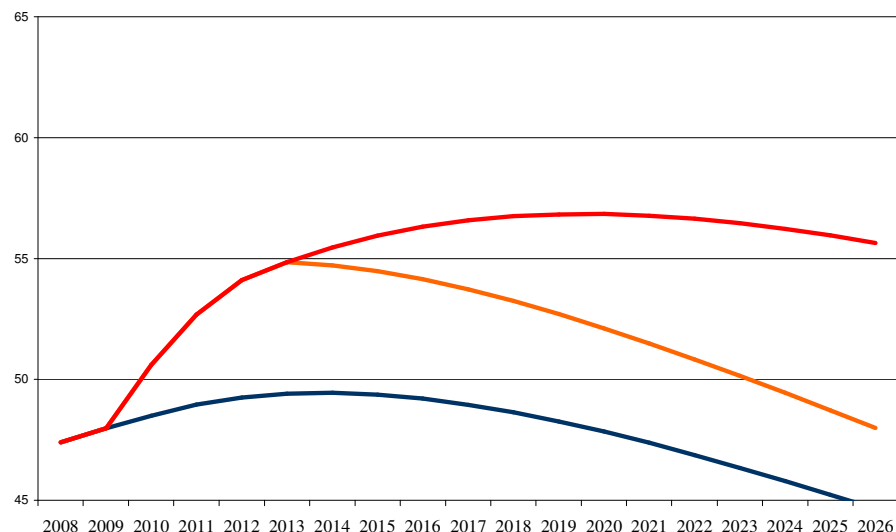
4. Co musimy zmienić?

Dodatkowo kotwica rodzi ryzyko eksplozji długu publicznego, nawet gdyby przy pogorszeniu koniunktury udało się ją utrzymać

— tempo wzrostu jak w ostatnich 15 latach
— roczny spadek tempa wzrostu do zera i trzyletni powrót do poprzedniego tempa wzrostu
— roczny spadek tempa wzrostu do zera i trzyletni powrót do niższego tempa wzrostu

* Kotwica nie zawiera transferów na ubytek składki z tytułu przekroczenia 30 krotności przeciętnego wynagrodzenia

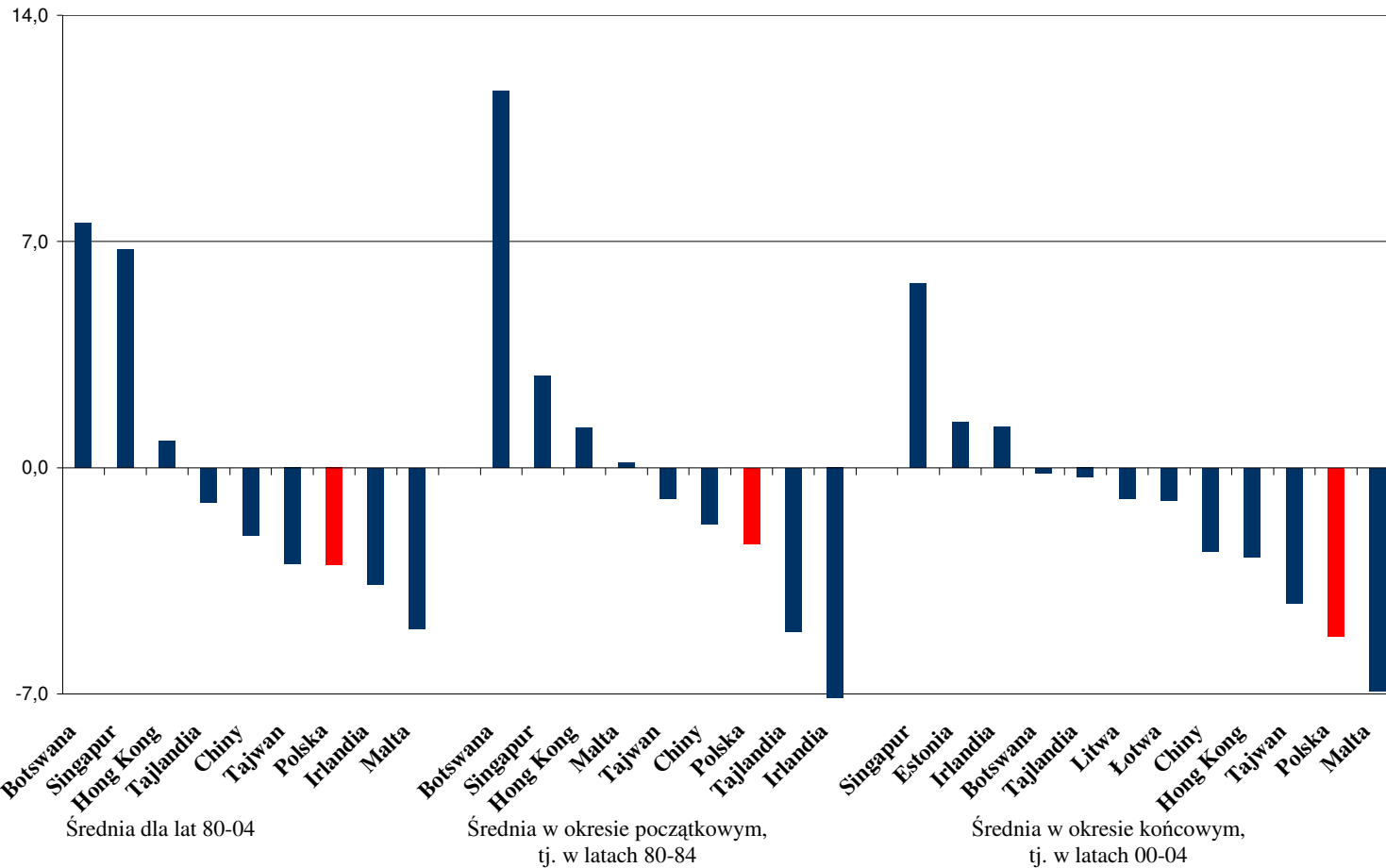

— tempo wzrostu jak w ostatnich 15 latach
— roczny spadek tempa wzrostu do zera i trzyletni powrót do poprzedniego tempa wzrostu
— roczny spadek tempa wzrostu do zera i trzyletni powrót do niższego tempa wzrostu

* * Kotwica zawiera transfery na ubytek składki z tytułu przekroczenia 30 krotności przeciętnego wynagrodzenia

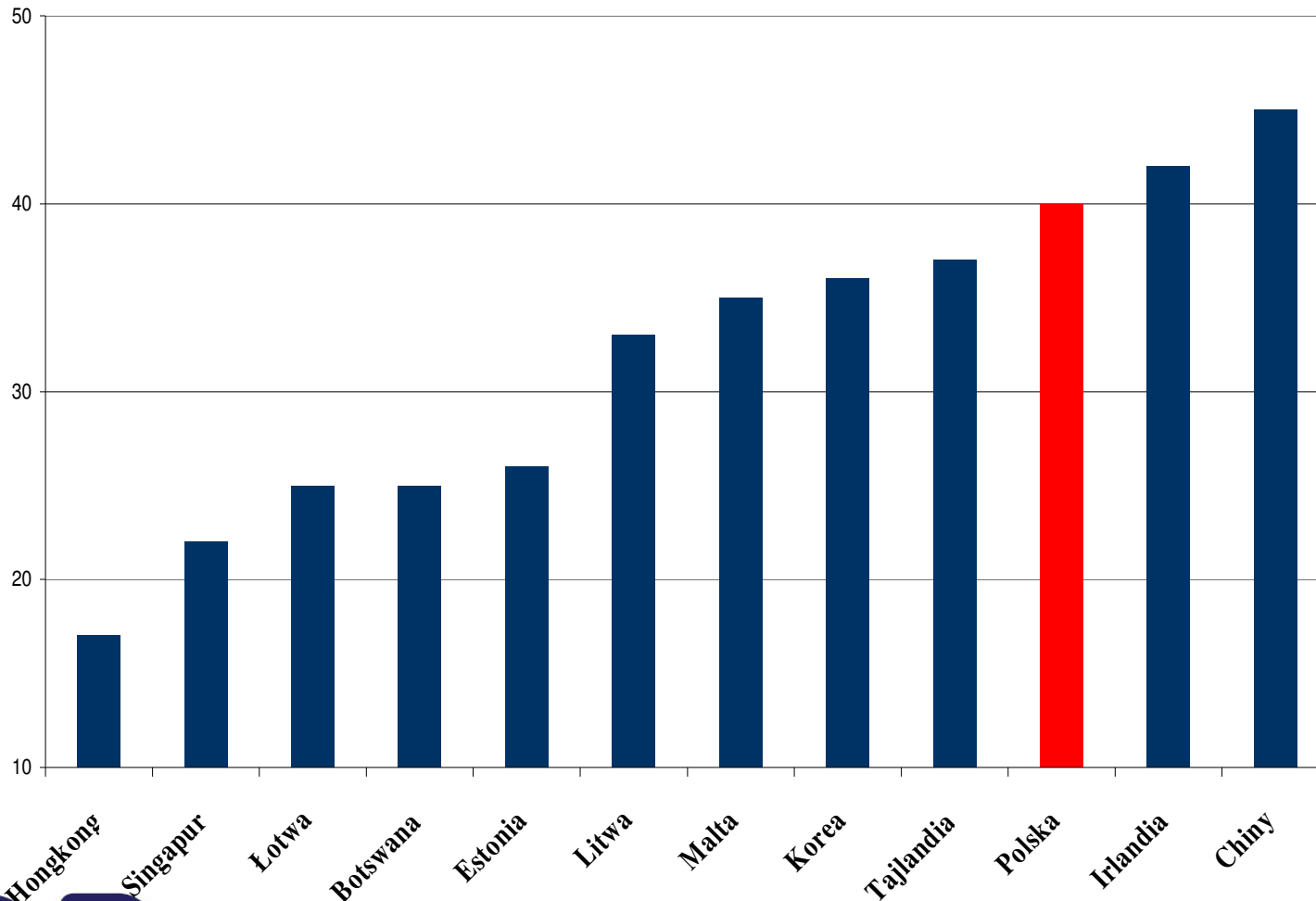
4. Co musimy zmienić?

Tymczasem, głęboka nierównowaga fiskalna zabija wzrost gospodarki

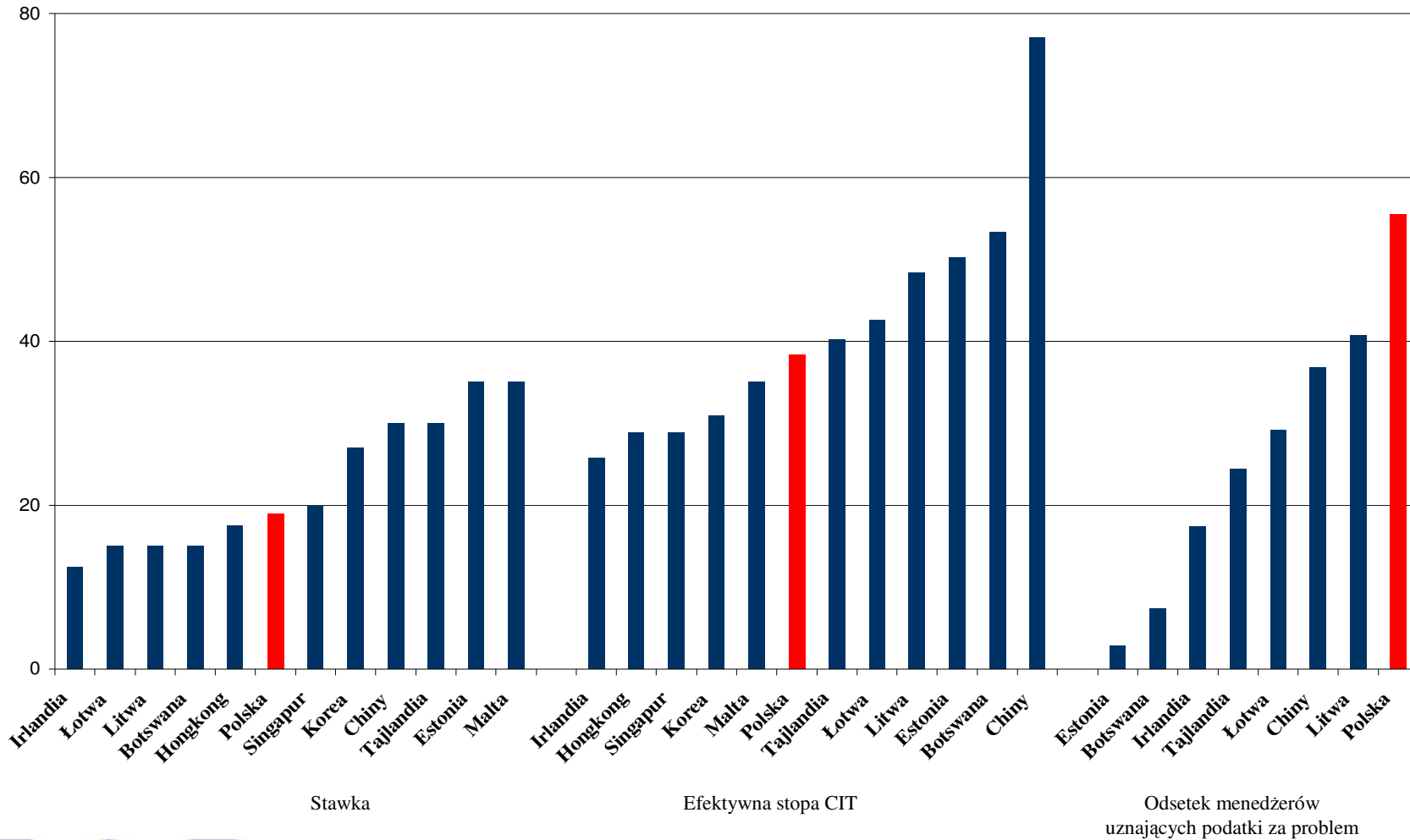
4. Co musimy zmienić?

**Reguła pozwoliłaby obniżyć podatki,
w tym w szczególności opodatkowanie pracy...**

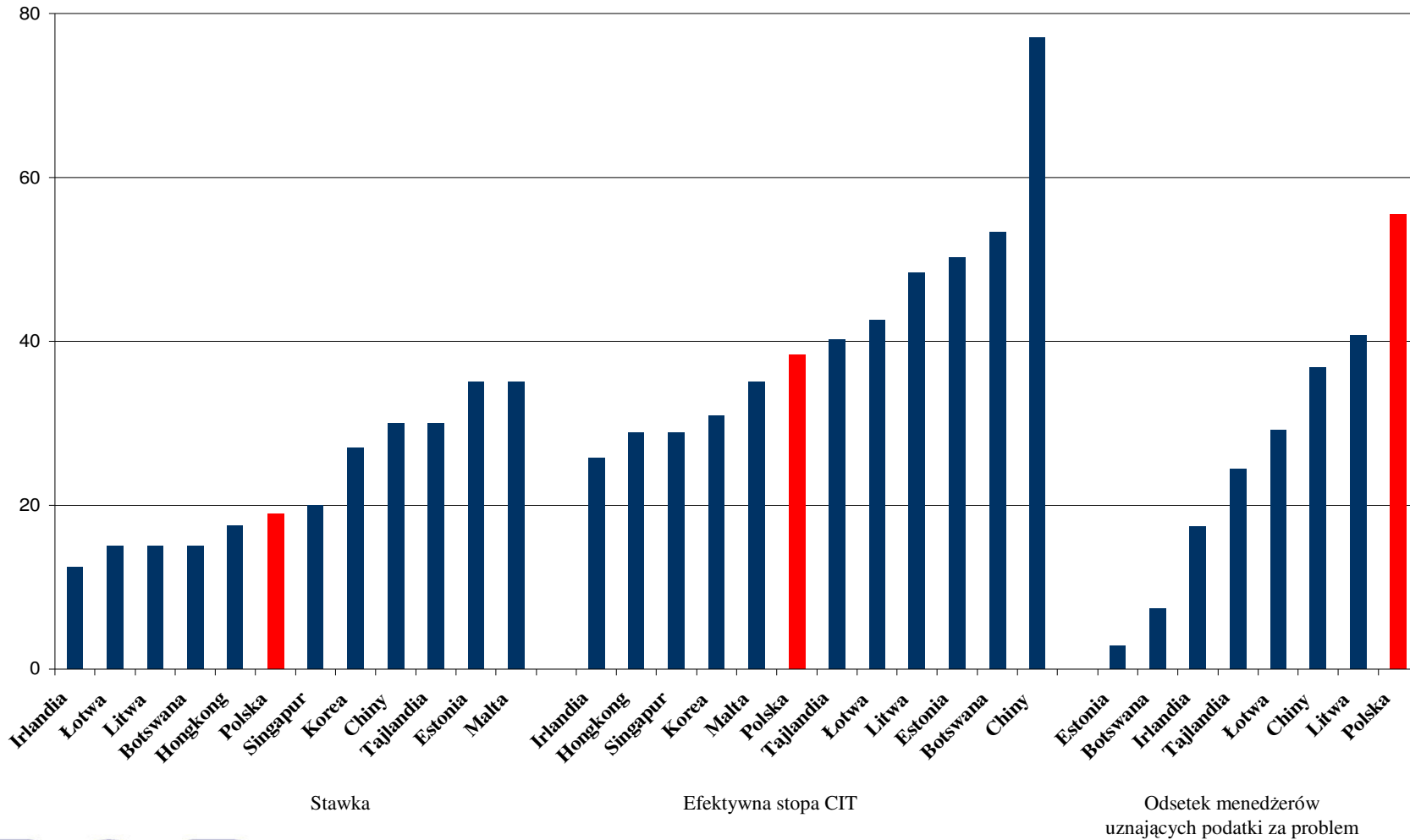
4. Co musimy zmienić?

... ale też opodatkowanie przedsiębiorstw

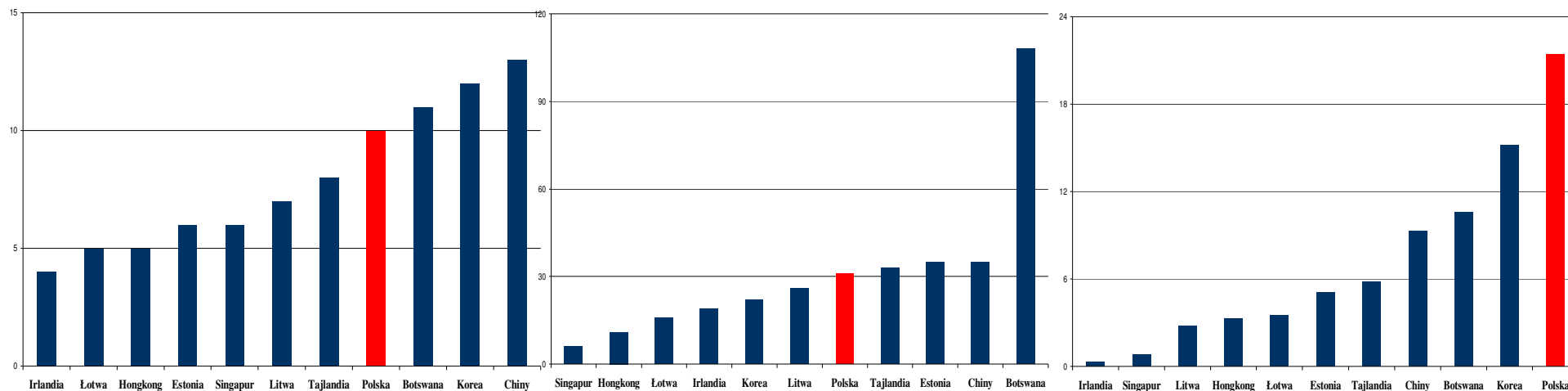
4. Co musimy zmienić?

... ale też opodatkowanie przedsiębiorstw

4. Co musimy zmienić?

Aby nadal szybko się rozwijać, musimy też ułatwić zakładanie firm...

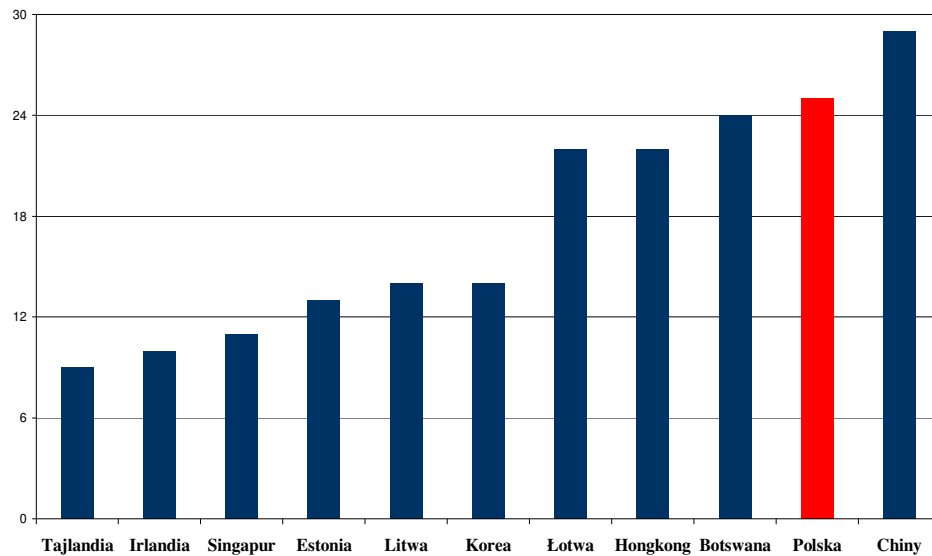
Liczba procedur do przebycia, aby założyć firmę

Przeciętny czas potrzebny do uruchomienia firmy

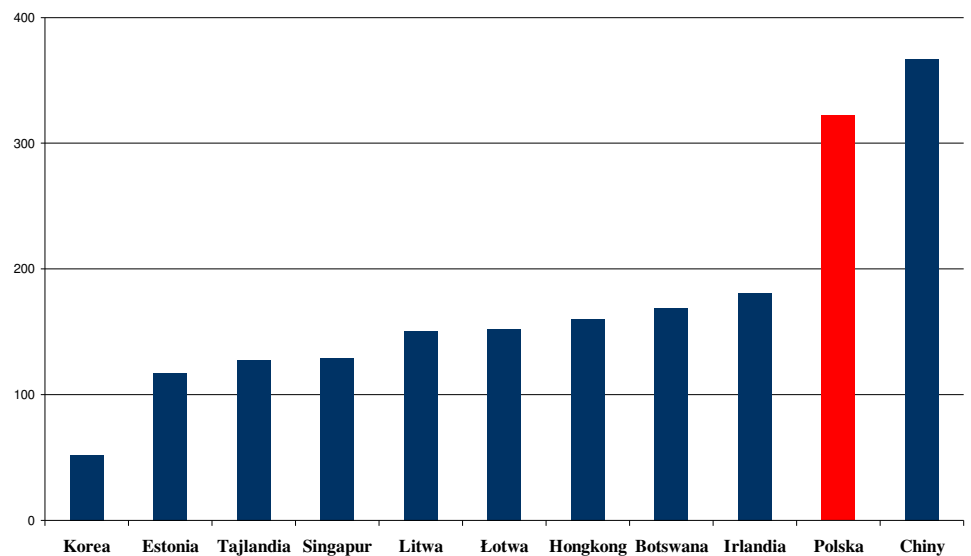
Przeciętny koszt uruchomienia firmy (w % DN)

4. Co musimy zmienić?

...prowadzenie inwestycji budowlanych...

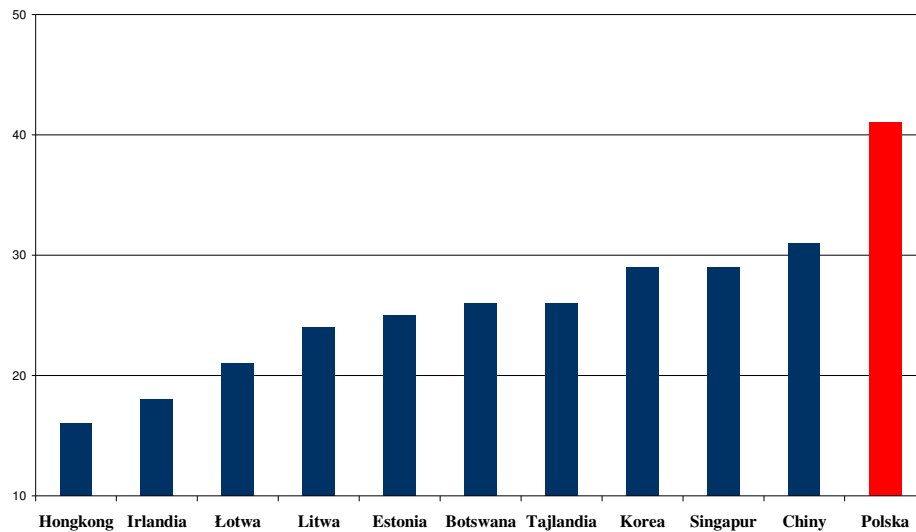
Liczba procedur do przebycia przy budowie magazynu

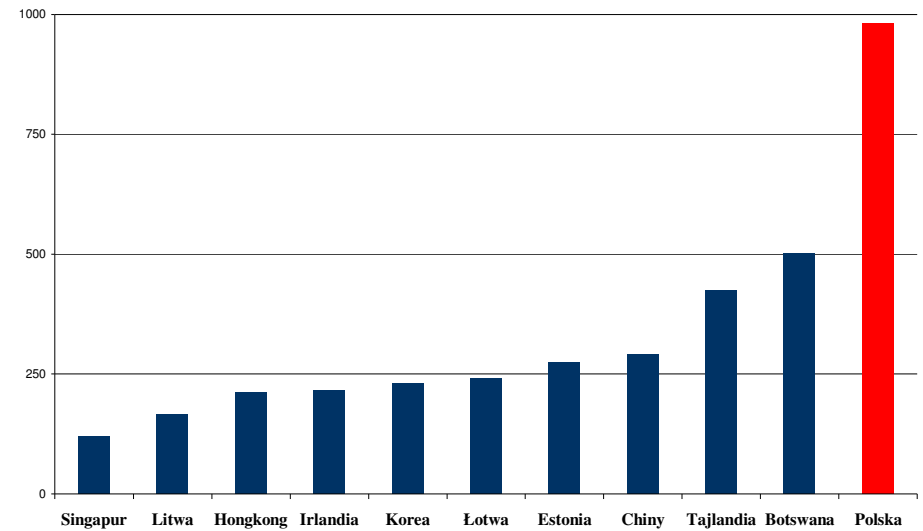
Przeciętny czas potrzebny do rozpoczęcia budowy magazynu

4. Co musimy zmienić?

...dochodzenie należności od nieuczciwych kontrahentów

Liczba procedur do przebycia,
aby wyegzekwować umowę

Przeciętny czas potrzebny
do wyegzekwowania umowy